

A szecsuanai ős-mamutfenyő

Chan Wang, a nanszingi Erdészeti Kutatóközpont professzora 1948. július 21-én Kínában, Szecsuan és Hubej tartományok határterületén figyelt fel egy igen természetes magasságokat is elérő lombhullató fenyőfélére. Akkor még nem sejtette, hogy egy, már több mint 100 millió éve is élt, a miocén óta azonban kihaltak hitt növényfajta utolsó élő képviselőjére, a szecsuanai ős-mamutfenyőre bukkant.

Ólomtáblák a Duna mentén

A közelmúltban egy áruházlánc által forgalomba hozott ólomöntő készlet hívta fel ismét a figyelmet arra, hogy az európai kultúrának sokszor milyen mély, történeti időkbe nyúló gyökerei vannak. A mérgező, és ezért az EU területén betiltott ólom használata valaha széles körben elterjedt, különösen a valódi életben.

Egy aranyszelence útja

Váci Sándor több mint fél évszázada Londonban él, s immár csak fél praxist folytató, tehát egyre több szabadidővel rendelkező építész, hosszabb ideje behatóan kutatja W. T. Clark és a Lánchíd kapcsolatát.

KITAIBEL

E számunknak a Kitaibel Pál középiskolai biológiai tanulmányi verseny anyagát adó cikke: *Egy rejtőzködő zoológiai hungarikum*

ÉLET ÉS TUDOMÁNY A TUDOMÁNYOS ISMERETTERJESZTŐ TÁRSULAT HETILAPJA

Főszerkesztő: **Gózon Ákos** • Szerkesztőség: 1088 Budapest, Bródy S. u. 16. • Titkársági telefon: 327-8950; Tel/Fax: 327-8969. • E-mail: eltud@eletestudomany.hu • Postacím: 1428 Budapest, Pf. 47 • Honlap: <http://www.eletestudomany.hu> • Kiadja: Tudományos Ismeretterjesztő Társulat • Felelős kiadó: Piróth Eszter, a TIT Szövetségi Iroda igazgatója • Postacím: 1431 Budapest, Pf. 176 • Nyomás: Egri Nyomda Kft. • Felelős vezető: Kopka Viktor ügyvezető igazgató • Index: 25 245 • ISSN 0013-6077 (nyomtatott) • ISSN 1418-1665 (online) • Magyar Örökség-díjas hetilap • Tudományos Tanácsadó Testület: Almár Iván, Antalóczy Zoltán, Bendzsel Miklós, Berényi Dénes, Bod Péter Ákos, Botos Katalin, Csányi Vilmos, Falus András, Forgács Iván, Freund Tamás, Grétsy László, Hámosi József, Herczeg János, Horváth Tibor, Juhász Árpád, Kerner István, Kovács Tibor, Kroó Norbert, Makara B. Gábor, Marosi Ernő, Pléh Csaba, Roska Tamás, R. Várkonyi Ágnes, Solyom László, Szabó Miklós, Szentgyörgyi Zsuzsanna, Szőrényi László, Takács László, Tátrai Zsuzsanna, Vámos Tibor, Varga Benedek, Vásárhelyi Tamás, Vigh Károly • Olvasószerkesztő: Bánsághy Nóra • Tervezőszerkesztő: Zsigmondné Balázs Ildikó • Fotó: Bojtár Ottó • Művészeti vezető: Németh János • Rovatszerkesztők: Albert Valéria (mezőgazdaság, földtudományok), Juhari Zsuzsanna (történelem, néprajz, régészet) • Pásztor Balázs (kémia, fizika, informatika) • Titkárságvezető: Karsai Gyöngyi • A meg nem rendelt fényképekért és kéziratokért nem vállalunk felelősséget. • Előfizethető a Magyar Posta Zrt. Hírlap Üzletágánál a 06-80-444-444-es zöldszámon, faxon: 06-1-303-3440, e-mailben: hirlapelofizetes@posta.hu, valamint levélben: MP Zrt. Hírlap Üzletág, Budapest 1008), továbbá személyesen a postahelyeken és a kézbesítőnél. • Megvásárolható a LAPKER árusítói helyein. Lapunk korábbi számai megvásárolhatók a szerkesztőségben is.

Az Élet és Tudomány a Nemzeti Kulturális Alap, a Magyar Szabadalmi Hivatal, az NKTH és az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával jelenik meg.

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Szellemi Tulajdon
Nemzeti Hivatala

NKTH

Új Magyarország
Fejlesztési Terv

otpbank

A hátlapon

Gipszvirág a József-hegyi-barlangban

A befogadó hegyről elnevezett barlangnak jelenleg 5600 méter hosszúsága ismert, de ennél jóval nagyobb-nak tartott barlangrendszer Budapest legelőkelőbb helyén, a villákkal sűrűn beépített Rózsadomb mélyén húzódik.

A barlang kilétére az 1980-as években újabb lendületet vett nagyszabású építkezések egyike derített fényt. Eszerint 1984 januárjában az alapozási munkák során a markológép átszakított egy gömbfülkét, amelynek során a mínusz 10 Celsius-fokos hidegben sűrű gőzszlop tört fel. Mindez egyértelműen egy barlang meglétét jelezte. A barlang feltárása budapesti barlangászok részvételével, dr. Leél-Össy Szabolcs és Adamkó Péter irányítása mellett, társadalmi munkában folyt. A tulajdonképeni járatrendszert kutatóknál már a felfedezést követően néhány hónap múlva, sikerült elérniük, és még ebben az évben 2 kilométeres járathálózatot térképeztek fel.

A József-hegyi-barlang a hévízes eredetű üregek típusos formakincseit mutatja. Szépen oldott gömbfülkék, hatalmas, gipsszel borított fal-felületek, tág terek, szűk útvesztők egyaránt jellemzők rá. Járataiban a gipszképződmények lenyűgöző változatosságban találhatók meg.

A legszebb formákat – ahogy a felvételen látható gipszvirágot is – a „Virágoskertben” láthatjuk. A barlang fokozottan védett, kizárólag kutatási célból és engedéllyel látogatható.

Kép és szöveg:
LIEBER TAMÁS